

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 9/25

V Lucemburku dne 3. února 2025

Usnesení Tribunálu ve věci T-1126/23 | Asociația Inițiativa pentru Justiție v. Komise

Právní stát: žaloba profesního sdružení rumunských státních zástupců proti rozhodnutí Komise, kterým se zrušuje rozhodnutí o zřízení mechanismu pro spolupráci a ověřování pokroku, se odmítá jako nepřipustná

Tribunál se v tomto usnesení o nepřipustnosti vyjádřil zejména k dosud neřešené otázce vztahu mezi zásadou přímého účinku a podmínkou přípustnosti týkající se bezprostředního dotčení fyzické nebo právnické osoby rozhodnutím, které je předmětem žaloby na neplatnost podané na základě čl. 263 čtvrtého pododstavce SFEU

Projednávaná věc spadá do kontextu rozsáhlé reformy v oblasti soudnictví a boje proti korupci v Rumunsku, která byla na úrovni Evropské unie sledována od roku 2007 v rámci mechanismu pro spolupráci a ověřování (dále též „MSO“). Cílem tohoto mechanismu, zavedeného rozhodnutím 2006/928¹, bylo sledovat reformy, které Rumunsko provádělo za účelem splnění referenčních cílů stanovených v příloze uvedeného rozhodnutí (dále jen „referenční cíle“). Referenční cíle byly stanoveny za účelem dokončení přistoupení tohoto státu k Unii a spočívaly v odstranění nedostatků, jež Evropská komise zjistila před uvedeným přistoupením. Komise, která měla za to, že Rumunsko referenčních cílů dosáhlo, přijala dne 15. září 2023 rozhodnutí 2023/1786² (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým zrušila rozhodnutí 2006/928, čímž MSO ukončila.

Asociația Inițiativa pentru Justiție, profesní sdružení rumunských státních zástupců, jehož cílem je zajišťovat dodržování hodnot právního státu v Rumunsku, napadlo toto zrušující rozhodnutí u Tribunálu Evropské unie a tvrdilo, že zrušení MSO by se bezprostředně dotýkalo jeho členů, neboť bez tohoto mechanismu by byli ve větším rozsahu vystaveni neoprávněným kárným žalobám. Komise vznesla námitku nepřipustnosti, neboť měla za to, že napadené rozhodnutí se bezprostředně nedotýká žalujícího sdružení ani jeho členů.

Tribunál ve svém usnesení odmítl žalobu na neplatnost jako nepřipustnou, jelikož žalující sdružení nemá aktivní legitimaci k podání žaloby svým jménem, ani jménem státních zástupců, jejichž zájmy hájí.

V rámci rozboru otázky, zda napadené rozhodnutí vyvolává bezprostřední právní účinky na postavení státních zástupců, kteří jsou členy žalujícího sdružení, Tribunál nejprve uvedl, že **vzhledem k tomu, že tímto rozhodnutím bylo zrušeno rozhodnutí 2006/928, je třeba jej zkoumat ve světle předmětu, obsahu, jakož i právního a skutkového kontextu, v němž bylo posledně uvedené rozhodnutí přijato.** Z toho vyplývá, že napadené rozhodnutí může vyvolávat bezprostřední právní účinky na postavení rumunských státních zástupců, kteří jsou členy žalobkyně, pouze pokud takové účinky mohlo vyvolávat samo rozhodnutí 2006/928.

Tak tomu nicméně není. **Z rozhodnutí 2006/928 totiž vyplývá, že jeho účinky byly omezeny na vztahy mezi Unií a Rumunskem,** aniž by se toto rozhodnutí přímo či nepřímo týkalo jednotlivců, včetně státních zástupců. Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, **uvedené rozhodnutí nepřiznávalo žádné právo jejím členům, takže nelze mít za to, že vyvolávalo bezprostřední účinky na jejich právní postavení.**

Okolnost, že Soudní dvůr uznal přímý účinek referenčních cílů³, nemůže sama o sobě znamenat, že tyto cíle

nutně zahrnují odpovídající práva státních zástupců, kterých by se mohli uvedení státní zástupci dovolávat před vnitrostátním soudem. Na podporu tohoto závěru Tribunál poznamenal, že Soudní dvůr posuzoval přímý účinek referenčních cílů nikoli prostřednictvím práv nebo povinností jednotlivců, jež by byly ovlivněny⁴, ale z hlediska toho, že zásada přímého účinku zahrnuje rovněž povinnost vnitrostátních soudů upustit od použití jakékoli vnitrostátní právní úpravy nebo judikatury odporující unijnímu právu.

Tribunál upřesňuje, že **přímý účinek referenčních cílů každopádně nemůže znamenat, že jednotlivci mohou napadnout zrušení těchto cílů, aniž by prokázali, že toto zrušení samo o sobě přímo a osobně zasahuje do jejich právního postavení,** což v projednávané věci nebylo prokázáno.

Tribunál dospěl k závěru, že rozhodnutí 2006/928 se žalobkyně bezprostředně nedotýká, a tudíž se jí nedotýká ani napadené rozhodnutí, takže žalobkyně nemůže mít aktivní legitimaci k podání žaloby. Tribunál nicméně připomíná, že **bez ohledu na zrušení rozhodnutí 2006/928 o zavedení MSO se státní zástupci, proti nimž jsou vedena disciplinární řízení, mohou vždy dovolávat soudní ochrany, kterou jim přiznává unijní právo podle článku 19 SEU.**

Tribunál v neposlední řadě připomněl, že výklad podmínek přípustnosti žalob na neplatnost ve světle základního práva na účinnou soudní ochranu nesmí vést k vyloučení podmínek výslovně stanovených Smlouvami.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost podle povahy věci k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

UPOZORNĚNÍ: Proti rozhodnutí Tribunálu lze ve lhůtě dvou měsíců a deseti dnů od jeho oznámení podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezující se jen na právní otázky.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Tribunál.

[Úplné znění](#) usnesení je zveřejněno na internetové stránce CURIA.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Rozhodnutí Komise [2006/928/ES](#) ze dne 13. prosince 2006, kterým se zřizuje mechanismus pro spolupráci a ověřování pokroku Rumunska při dosahování specifických referenčních cílů v oblasti reformy soudnictví a boje proti korupci.

² Rozhodnutí Komise [\(EU\)2023/1786](#) ze dne 15. září 2023, kterým se zrušuje rozhodnutí 2006/928/ES, kterým se zřizuje mechanismus pro spolupráci a ověřování pokroku Rumunska při dosahování specifických referenčních cílů v oblasti reformy soudnictví a boje proti korupci.

³ Rozsudek ze dne 18. května 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ a další, [C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 a C-397/19](#) (bod 249), (viz rovněž TZ č. [82/21](#)).

⁴ Ve smyslu, který vyplývá z judikatury v návaznosti na rozsudek ze dne 5. února 1963, van Gend & Loos, [26/62](#).